

Peter Marolt

**VZPODBUJANJE LIKOVNE OBČUTLJIVOSTI
IN OBČUTKA ZA PROSTOR NA PRVI STOPNJI
UNIVERZITETNEGA ŠTUDIJA URBANIZMA
ENCOURAGEMENT OF FINE ARTS SENSITIVITY
AND SENSE OF SPACE ON THE FIRST LEVEL OF
UNIVERSITY STUDY OF URBAN PLANNING**

International Scientific Conference and Workshop

Smart Urbanism - Teaching Sustainability

Ljubljana, Slovenia, 19. - 21.6.2014

http://www.fa.uni-lj.si/filelib/obvestila/2014/pametni_urbanizem_2014_090614.pdf

Gibanje po prostoru je eden temeljnih vidikov spoznavanja s prostorom. Poleg risbe, različnih računalniških predstavitev in modela prostora, za bodoče oblikovalce prostora, obstajajo tudi manj ustaljeni načini dožemanja in predstavitve prostora, ki se navezujejo na širše področje likovne umetnosti. Pri kolažu ali trganki se sicer ne obremenjujemo z realno obstoječim prostorom, a lahko predstavljata koristno orodje tudi bodočega arhitekta urbanista. V kontekstu pedagoškega procesa gre za vajo, ki glede na minimalne omejitve in kolikor toliko svoboden pristop h kompoziciji, študente posredno navaja k boljši orientaciji v dvodimenzionalnem prostoru.

Pri določenih vajah gre za način, kako študente napeljati k opazovanju in izluščiti takšne sestave elementov, ki v sebi nosijo nek likovni smisel. Pri tem je pomembno vzpodbujanje slušateljev, da celo v navideznem neredu prepoznajo skrito urejenost. Namen tovrstnih likovno-kompozicijskih vaj je pri študentih vzbuditi radovednost, inventivnost in kreativnost. S tovrstnimi vajami jih seznanjamo tudi s tipnim vidikom likovne umetnosti in posredno razvijamo ročne spretnosti. Predvsem pa s tem lahko v oblikovanje prostora vnesemo sočnost, domiselnost in nekonvencionalni pristop likovnega ustvarjalca.

Vzdušje v prostoru je na neverbalni ravni mogoče predstaviti s pomočjo likovnega izraza. Smisel vaj, ki se sicer bolj kot ne tičejo slikarskih tehnik, pa je posredno razvijati občutek za elemente, ki prostor soustvarjajo, od svetlobe do teksture na primer, kar bi študentom kasneje koristilo pri oblikovanju prostora. Likovno razmišljanje pa lahko dejansko predstavlja abstraktno metodo, ki posredno usmerja k nekemu splošnemu modelu kako pristopati k vsaki kompleksni oblikovalski nalogi.

Movement across space is one of the fundamental aspects of discovering space. In addition to the drawings, different computer presentations and model, for future space designers there are existing also less conventional methods of perception and representation of space, which are related to the broader field of fine arts. In a collage or torn paper technique we do not worry over the real existing space, but can be a useful tool for the future architect urban planner. In the context of a pedagogical process, it is the practice, which considering the minimum limits as far as free approach to composition gets students indirectly accustomed to better orientation in two-dimensional space.

In certain tutorials, it goes more for the way to bring students to the point of observation and to distinguish elements in the composition that have an art meaning. In the process, it is

important to encourage listeners to identify hidden orderliness in an even seeming mess. The purpose of such fine arts compositional tutorials is to raise a curiosity, inventiveness and creativity in students. In such a manner, we familiarize them with the tactile aspect of the fine arts and indirectly we develop hand making skills. But mainly with that we may bring in the space design field the juiciness, imagination and unconventional approach of fine arts creator.

The atmosphere in the space is possible to represent on the nonverbal level by the means of fine art expression. The meaning of tutorials, which are more than not pertinent to painting techniques, however, are developing indirectly a sense of components that are co-creating a space, from the light to the textures as example, what would later benefit students in the space design field. Fine arts thinking can actually represent an abstract method which indirectly leads to some general model of how to step in any task of complex design.

MAROLT, Peter. Encouragement of Fine Arts Sensitivity and Sense of Space on the First Level of University Study of Urban Planning. V: FIKFAK, Alenka (ur.), Smart Urbanism: Teaching Sustainability: Book of Proceedings. (Scientific Meeting from the Field of Urbanism, Ljubljana, 19th-21st June 2014.) Faculty of Architecture, Ljubljana, 2014, str. 133-145, ilustr. [COBISS.SI-ID 3050884]

Lara Slivnik

THREE-HINGED STRUCTURES IN A HISTORICAL PERSPECTIVE.

Second International Conference Structures and Architecture, ICSA 2013

University of Minho, School of Architecture

Guimarães, Portugalska, 23. - 26.7.2013

<http://www.icsa2013.arquitectura.uminho.pt/>

Portugalsko mesto Guimarães je ponovno gostilo Mednarodno konferenco o konstrukcijah in arhitekturi. Tematika povezovanja obeh področij je pritegnila skoraj 400 arhitektov in gradbenih inženirjev iz več kot 40 večinoma evropskih in severnoameriških držav. Udeleženci konference so konstruktorji, arhitekti ali gradbeniki, ki delujejo v praksi, so raziskovalci in znanstveniki ali pa poučujejo na univerzah.

V štirih dneh smo se udeleženci dobro spoznali. Vsako dopoldne smo začeli z dvema uvodnima predavanjema, ki sta nakazala glavne teme dneva. Čast prvega predavatelja je pripadla španskemu profesorju Félixu Escrigu, ki je predstavil delo Emilia Péreza Piñere, manj znanega rojaka, arhitekta in inovatorja različnih paličnih konstrukcij. Profesor Andrea Deplazes s Zürichške ETH je kritično razmišljal o Arhitektoniki in arhetipih konstrukcije, torej o področju, ki je postalo zelo aktualno po izidu Framptonove knjige leta 1995. Profesor Ulrich Knaack s Tehnične univerze v Delftu se ukvarja z materiali in je predstavil različne možnosti inovacij fasad glede na različna gradiva, energijsko učinkovitost in njihovo funkcijo. Zaslužni profesor Mario A. Chiorino s Politehniko v Torinu je celovito predstavil življenje in delo inženirja Pier Luigi Nervija

v predavanju Arhitektura kot izziv. Ameriški profesor Randolph Langenbach, ki se ukvarja z analizo objektov po potresih, je predstavil samosvoj in nekoliko kontroverzen pogled na potresno odporno gradnjo v predavanju z naslovom Ponovna presoja tradicionalne in moderne gradnje.

Ob konferenci so bili organizirani trije mini simpoziji in posebne sekcije. Splošne sekcije so zajemale obširne vsebine različnih vrst konstrukcij (betonske, jeklene, kompozitne, lesene in zidane, poleg tega pa še membranske ter posebne konstrukcije), Uporabo novih gradiv, Kompleksne oblike in Fasadni ovoj. Z več predavanji je bila predstavljena Uporaba digitalnih pripomočkov, razloženo je bilo Interdisciplinarno delo, Tektonika arhitekturnih rešitev, včasih tanka Meja med arhitekturo in konstrukcijo ter Poučevanje študentov arhitekture in gradbeništva. Sama sem v sekciji Inovativna arhitektura in oblikovanje konstrukcij predstavila prispevek Zgodovinski razvoj tročlenskih konstrukcij.

Lara Slivnik

**HRADECKEGA MOST NA TRETJI LOKACIJI
35. zborovanje gradbenih konstruktorjev Slovenije**

Slovensko društvo gradbenih konstruktorjev

Ljubljana, Slovenija, 22.11.2013

<http://www.sdgc.si/?id=80>

Letošnje leto je bilo Zborovanje gradbenih konstruktorjev Slovenije močno okrnjeno. Gospodarska kriza, ki je posebej močno prizadela gradbeništvo, je prisilila organizatorje, da so tokratno zborovanje organizirali v Ljubljani, brez tujih vabljenih predavateljev, prispevkov pa se je nabralo le za en dan.

Vabljeni predavanji sta imela dva priznana slovenska strokovnjaka. Marjan Pipenbaher je (skupaj z zagrebškim profesorjem Juretom Radićem) pripravil predstavitev načrtov za most med kopnim in polotokom Pelješcem. Gorazd Humar nam je prikazal originalni Stari most v Mostarju, med vojnim obstreljevanjem in opozoril na pomanjkljivosti ponovne izgradnje.

Sledilo je 18 prispevkov, ki so bili razdeljeni na štiri tematske skupine: Mostovi, Konstrukcije, Eksperimentalna in numerična analiza konstrukcij ter Gradbeni materiali. V sekciji Mostovi sem predavala o prestavitvi konstrukcije prefabriciranega mostu na že njegovo tretjo lokacijo. Prispevek obravnava Hradskega most v Ljubljani, delo inženirja Johanna Herrmanna. V uvodnem delu je predstavljena zgodovina lokacije prvega mostu. Sledi opis mostu na treh lokacijah: na mestu Šuštarškega in Mrtvaškega mostu ter današnja lokacija. Osrednji del je namenjen podrobnemu opisu litoželeznega ločnega mostu: prefabrikacije sestavnih delov, tročlenskega konstrukcijskega sistema, rezultatov preizkusov obtežbenega testa iz leta 1867 ter arhitekturnih, oblikovalskih in urbanističnih značilnosti. Prispevek je zaključen z opisom fragmentov iz življenjepisa inženirja Herrmanna in z dejstvom, zakaj je Hradskega most izredno pomemben za evropsko industrijsko dediščino.

SLIVNIK, Lara. Hradskega most na tretji lokaciji = Hradskegy bridge at its third location. V: LOPATIČ, Jože (ur.), MARKELJ, Viktor (ur.), SAJE, Franc (ur.). Zbornik 35. zborovanja gradbenih konstruktorjev Slovenije, Ljubljana, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, 22. november, 2013. Ljubljana: Slovensko društvo gradbenih konstruktorjev, 2013, str. 45-52, ilustr. [COBISS.SI-ID 2952580]

Lara Slivnik

**ARCHITECTURE, COMPETITION, PAVILON:
YUGOSLAV PAVILION AT MONTREAL EXPO 67**

Ephemeral architecture in Central-Eastern Europe in the 19th and 20th centuries. The Research Centre for the Humanities, Institute of Art History; Hungarian Academy of Sciences in cooperation with CentrArt Association - New Workshop for Art Historians

Budimpešta, Madžarska, 28. - 29.11.2013

<http://www.arthist.mta.hu/index.php/en/esemenyek-2/277-ephemeral-architecture-in-central-eastern-europe-in-the-19th-and-20th-centuries>

V Budimpešti smo se zbrali raziskovalci, predvsem umetnostni zgodovinarji in arhitekti, ki se ukvarjamo z začasno arhitekturo Srednje in Vzhodne Evrope. Tema konference je bila začasna arhitektura, predvsem začasni paviljoni na industrijskih razstavah, tako na lokalnih, mednarodnih ali svetovnih razstavah. Po uvodnih nagovorih smo poslušali prvo uvodno predavanje z naslovom Utopia of Transparency: 19th-Century Exhibition Pavilion Architecture as Mythological Project. Program se je nadaljeval s skupno sekcijo, ki pa je sledila zgodovinskemu razvoju: Architecture, origins, materials; The Hungarian Millennium at the Crossroad of Nation Buildings; 'Western Venues, Eastern Nations.' in 'Eastern Venues, Eastern Nations.'. Drugi dan smo začeli z uvodnim predavanjem, naslov tokratnega je bil Shaping Ephemeral Architecture by the Media. Sledilo je nadaljevanje skupne sekcije z razvojem začasne arhitekture po prvi svetovni vojni: Rise, Fall and Shift of Ideologies; Bridges over the Iron Curtain I; Bridges over the Iron Curtain II in Contemporary Reception of Ephemerality. V sekciji Bridges over the Iron Curtain II sem predstavila Jugoslovanski paviljon na svetovni razstavi v Montrealu leta 1967.

Yugoslavia built its own pavilions at four World Exhibitions only: in Barcelona (1929), Paris (1937), Brussels (1958), and Montreal (1967). After a short description of the political situation in Yugoslavia in the late 1960s, all six entries awarded at the architectural competition for the pavilion at Montreal EXPO 67 are presented. The first prize and the realization went to Miroslav Pešić. The other awards went to architects Vjenceslav Richter (2nd) and Ivan Štraus (3rd), and the teams of Sima Miljković and Nikola Milutinović (4th), Marko Mušič, Jernej Kraigher and Lojze Drašler (5th) and Ivo Filipčić and Berislav Šerbetić (6th). The analysis of all awarded pavilions is made from the architectural and the political perspective. The Montreal pavilion is described in depth. Pešić designed it as a prefabricated structure made of seven steel triangle prisms with some help from Oscar Hrabovski who took care